

OPONENTSKÝ POSUDEK
disertační práce JUDr. Václava Průchy

Právo na spravedlivý trestní proces

Předložená disertační práce je velmi rozsáhlým souhrnem všech zákonných, podzákonných i vědeckých a publicistických poznatků, vztahujících se k vybranému tématu. Autor při její tvorbě prostudoval velkou řadu domácí i zahraniční literatury zejména teoretického a edukativního zaměření, velkou pozornost věnoval komparativní činnosti, a v závěru svou práci vypočítal shrnutím teoretických východisek zahraničně i vnitřně právních se závěrečným zhodnocením významu institutu práva na spravedlivý proces včetně některých zobecňujících doporučení de lege ferenda.

Úvodní část práce autor zahájil vymezením základních atributů práva na spravedlivý proces, v jehož rámci shrnul všechny dostupné informace o problému. Tato část je významná zejména z hlediska teoretického, přičemž nejenže přináší sumář pohledů na řešenou problematiku, ale navíc si autor vytváří i dobrý prostor pro následné zkoumání a posuzování jednotlivých principů charakterizující právo na spravedlivý proces.

V § 6 kapitoly páté autor rozlišuje základní lidská práva do dvou skupin, a to základní lidská práva přirozená (*ius naturale*) v užším slova smyslu, tj. práva svou existencí na vůli státu zcela nezávislá, jež přísluší všem fyzickým osobám bez rozdílu, a na základní lidská práva jako pojem po obsahové stránce výrazně širší, neboť všechna přirozená práva bývají zároveň považována za základní lidská práva. Nicméně pro zjednodušení výkladu se autor v dalších částech práce zabýval toliko první z kategorií základních lidských práv, kterou nazývá základními přirozenými lidskými právy, ačkoliv z hlediska zvýraznění rozdílů mezi oběma kategoriemi by bylo velmi zajímavým pozorovat případné vzniklé diference a případně pak učinit srovnávací závěry.

Velmi přínosnou se jeví i třetí a čtvrtá část práce, zabývající se institucionálními a procesními zárukami spravedlivého trestního procesu. Oponent se zde s většinou závěrů učiněných autorem práce ztotožňuje, proto je nebude více zmiňovat, větší pozornost by si snad pro svou aktuálnost zasloužilo jen pojmenování nástrojů nezávislosti a nestrannosti soudů a kapitola porovnání adverbálního a inkvizičního procesu. Současně si je však oponent vědom toho, že každé z těchto témat by vystačilo na samostatnou disertační práci, takže se s náznakem řešení problematiky učiněné v této práci spokojil.

Tématem hodným delší diskuse by bylo i hodnocení důkazu výsledkem obviněného, pokud tento ve věci mlčí nebo vypovídá zjevnou nepravdu (str. 125 práce). I vyřešení této otázky však překračuje rámec vymezené problematiky.

x x x

Celkově lze disertační práci hodnotit jako velmi zdařilou, autor shromáždil velké množství odborných materiálů a nedopustil se žádných věcných pochybení. Nelze mu též vytknout žádnou z použitých vědeckých metod poznávacích i srovnávacích, jeho případně učiněné závěry nikdy nepodlehly subjektivismu a vždy byly opřeny o poctivé zkoumání jevů.

Podle názoru oponenta je práce přínosným materiálem pro trestněprávní procesní vědu, a to nejen pro ucelenost shromážděných informací, ale zároveň pro vytvoření poctivé základny pro budoucí praktické využití koncentrovaných poznatků ve formě budoucích rekodifikací procesních předpisů. Uvedenou práci považuji svým obsahem i způsobem zpracování za plně způsobilý podklad k ústní obhajobě. Přináší řadu poznatků, má vysokou informační hodnotu a podává ucelený obraz o zkoumaném jevu.

Doporučuji proto, aby po úspěšné obhajobě disertační práce byl JUDr. Václavu Průchovi udělen titul „doktor“ (Ph.D.).

V Praze dne 28.listopadu 2008

JUDr. Vladimír Stibořík
předseda Vrchního soudu v Praze